

ЗАВДАННЯ

II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів
Малої академії наук України з української мови
2017/2018 навчальний рік
10 клас
I рівень

(3 завдання по 3 бали. Разом – 9 балів)

1. Подані слова запишіть у дві колонки:

- а) у яких пишемо префікс -при;
- б) у яких пишемо префікс -пре.

Пр...бережний, пр...красний, пр...завзятий, пр...погано, пр...рвистий,
пр...гноблений, пр...зирливий, пр...звище, пр...подобний, пр...скорений,
пр...борканий, пр...икордонний, пр...мудрий, пр...звисько, пр...садибний.

Дайте відповідь на питання: чому в слові *престол* пишемо префікс -пре?

2. Лексична помилка відсутня в рядку (словосполучення з помилками підкресліть однією лінією):

- а) правильне рішення; стріляти очима;
- б) слідуєча зупинка; чинне законодавство;
- в) їхній виступ, їх наукові здобутки.

3. Визначте рід поданих слів:

Маестро, теля, леді, невдаха, шимпанзе, епідерміс, цеце, вольвокс,
резюме, анотація, портфолію, степ, кір, Сухумі, пальто, ДНК, ВНЗ,
стремінце, біль, підпис.

Дайте відповідь на запитання: коли в іменниках рід не визначається?

II рівень

(2 завдання по 5 балів. Разом – 10 балів)

1. Спишіть текст, усі числівники запишіть словами.

Довжина тіла шкіряної черепахи сягає 2м, маса – 600кг, передні ласти в поперечному розмаху – 3м. Тривалість життя європейської болотної черепахи – від 20 до 25 років. На острові Галапагос мешкає черепаха, яка, за словами місцевих жителів, досягла 300-річного віку. Хоча, це цілком може бути всього лише легендою, адже вчені стверджують, що великі черепахи (до яких і відноситься довгожитель) здатні прожити до 180 років, але не більше.

Дайте відповідь на питання: чи належить цей текст до наукового стилю?

Чому?

2. Потрібно поставити прийменники у/в на місці всіх пропусків у рядках:

- 1) було ... Києві, лежала ... шухляді, плавала ... воді
- 2) знімки ... фотографа, ліси ... хвої, читати ...голос
- 3) перерва ... навчанні, їхати ... вагоні, десь ... річці
- 4) бути ... формі, осінь ... Каневі, допоможе ...війти.

Із словосполученням *улюблений ...читель* складіть складне сполучникове складнопідрядне речення.

III рівень

(2 завдання по 7 балів. Разом – 14 балів)

1. Відредагуйте речення:

1. Щоб оглянути якнайбільше пам'ятних місць Харкова, заздалегідь знайдіть та ознайомтеся з переліком екскурсій.
2. Під'їхавши до Кам'янця, ми побачили обриси середньовічного міста й почули шум сучасної шосе.
3. У кожному екскурсійному бюро Львова гостями міста працюють досвідчені та комунікабельні гіді.
4. Екскурсоводи розкажуть про музеї Переяслава-Хмельницького на німецькій, польській та іспанській мовами.
5. Саме важче в науковій праці написати загальні висновки.
6. Усі факти, наведені в науковому дослідженні мають бути вірними.
7. Наш науковий проект ретельно проаналізували три вчителі та директор школи.

2. Складіть власне висловлювання на одну із запропонованих тем:

- а) Як варто чинити, зіткнувшись із невихованістю, непорядністю іншої людини?
- б) Монолог сучасного українця.

ЗАВДАННЯ

II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів
Малої академії наук України з української мови
2017/2018 навчальний рік
9 клас

I рівень

(3 завдання по 3 бали. Разом – 9 балів)

1. Випишіть слова, у яких на місці пропуску пишеться апостроф:
п...еса, тім...я, В...ячеслав, матір...ю, без...язикий, торф...яний, пів...яблука,
мавп...ячий, св...ято, дит...ясла, тьм...яний, комп...ютер, п...юре, сер...йозний,
моркв...яний.

Поясніть, чому слово *бур'ян* пишеться з апострофом, а слово *буряк* – без апострофа.

2. Визначте значення таких фразеологізмів:

1. далеко куцому до зайця;
2. прихилити небо;
3. спіймати облизня;
4. комар носа не підточить.

Складіть складнопідрядне речення, використовуючи (за власним вибором) подані фразеологізми.

3. Правильно написано всі слова в рядку (слова з помилками підкресліть однією лінією):

- А. рідкісний, ненависний, захистний;
- Б. форпостний, пісний, кількісний;
- В. шістсот, кістлявий, студенський.

II рівень

(2 завдання по 5 балів. Разом – 10 балів)

1. Записати числівники словами:

- А. Для керівництва 256 проектами призначити 5 працівників установи.
- Б. Замовник оцінює роботу в розмірі 542 гривень за 1 екземпляр посібника.
- В. Місто пишається 13 видами оригінальних архітектурних споруд.
- Г. Зобов'язуюсь до 2019 р. підготувати до друку монографію обсягом не більше 119 друкованих аркушів.

Випишіть із цих речень прості числівники.

2. Із поданими парами слів складіть словосполучення:

- А. адрес – адреса

- Б. вірно – правильно
- В. любимий – улюблений
- Г. закінчити – завершити.

Як називаються слова, які мають подібне звучання та написання, але зовсім різне лексичне значення, і чи впливають вони на культуру мовлення людини?

III рівень

(2 завдання по 7 балів. Разом – 14 балів)

1. Усунути помилки:

1. займатися по понеділкам;
2. навчатися в місті Краматорськ;
3. повістка дня;
4. вірне рішення;
5. працювати у вузі;
6. відміняти уроки.

Поясніть, чим зумовлена поява цих помилок у мовленні деяких людей.

2. Складіть власне висловлювання на одну із запропонованих тем:

- а) До майбутнього ми йдемо, озирючись на минуле;
- б) Природа - це казка, яку потрібно читати серцем.